

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 6PP/119/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010652
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Fiala
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3120010652.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného U. X., nar. XX.XX.XXXX vo K., trvale bytom Z. XX, t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 06.08.2020, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Fialu a prísediacich Violy Bakošovej a Bernardíny Živčicovej takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona sa návrh odsúdeného U. X., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Dňa 18.05.2020 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného U. X., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Zo skráteného výpisu klienta (č. l. 6) a z priložených rozhodnutí súd zistil, že odsúdený vykonával trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, uložený mu rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 4T/109/2013 zo dňa 04.02.2015 (č. l. 16 - druhá strana), pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Tr. zákona a pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona, na ktorého výkon nastúpil dňa 05.02.2015 a ktorý administratívne vykonal dňa 05.02.2020.

Následne nastúpil na výkon súhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, uložený mu rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/58/2012 zo dňa 27.11.2012 (č. l. 12 - druhá strana) v spojení s uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/58/2012 zo dňa 23.03.2016 o neosvedčení v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia (č. l. 10 - druhá strana) v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2Tos/78/2016 zo dňa 03.11.2016 (č. l. 9), pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona, ktorý má predpokladane vykonať dňa 05.02.2023.

Vyššie uvedeným rozsudkom súd z dôvodu uloženia súhrnného trestu zároveň zrušil výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/64/2012 zo dňa 18.05.2012 (zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zákona a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona) a z trestného rozkazu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 4T/22/2012 zo dňa 16.03.2012 (prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona a prečin porušovania domovej slobody spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 194 ods. 1 Tr. zákona).

Lehota na podanie návrhu o podmienčné prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od dňa 05.06.2020.

V zaslanom hodnotení na odsúdeného (č. I. 5) ÚVTOS Dubnica nad Váhom uviedol, že: „Menovaný má ukončené stredné odborné vzdelanie bez maturity, pôvodným povoláním mechanik strojov a zariadení, pred výkonom trestu pracoval ako pomocný robotník.

Do výkonu trestu bol dodaný dňa 05.02.2015 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, kde bol zaznamenaný jeden nedostatok, pretože nemal ustlanú posteľ. Následne bol dňa 24.02.2015 premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany. Správanie a vystupovanie menovaného bolo na požadovanej úrovni, normy upravujúce výkon trestu dodržiaval. Pokyny a nariadenia personálu rešpektoval a plnil. V skupine odsúdených konflikty a spory nevyvolával.

Vo voľnom čase športoval a pravidelne čítal, pričom využíval ponuku ústavnej knižnice.

Do aktivít z ponukového listu kultúrno-osvetovej činnosti sa zapájal nepravidelne. Nebol členom žiadneho záujmového krúžku. Pracovne zaradený bol na viacerých pracoviskách s dohľadom v ústave, kde si svoje pracovné povinnosti plnil. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapájal pravidelne, vykonával najmä čistiace a upratovacie práce a funkciu služby. Za vykonávanie týchto činností bol jedenkrát disciplinárne odmenený. Kontakt udržiaval sporadicky s matkou, sestrou, spočiatku pravidelne aj so svojou priateľkou, s ktorou sa neskôr rozíšiel. Dňa 15.03.2016 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len „ústav“). Po absolvovaní nástupného oddielu, kde sa oboznámil s ústavným poriadkom a časovým rozvrhom dňa, bol umiestnený do kolektívu odsúdených s diferenciačnou skupinou „B“. Adaptácia na podmienky výkonu trestu prebehla bez väčších problémov. Jeho správanie a vystupovanie, ako aj plnenie povinností, bolo

na požadovanej úrovni. Neskôr sa u menovaného začali striedať obdobia, kedy si svoje povinnosti plnil s obdobia, kedy sa vyskytovali nedostatky. Nedostatky v plnení povinností spočívali v porušení časového rozvrhu dňa, pretože spal v nepovolenom čase; v nedodržaní zásad ustrojenosti, pretože opakovane nebol oholený a nebol ustrojený podľa určeného vzoru, v opakovanom drzom a arogantnom správaní sa k personálu. Za tieto zistené nedostatky bol dvakrát disciplinárne potrestaný. V minulosti bolo správanie menovaného egocentrické, nátlakové, špekulatívne, manipulatívne a značne emotívne. Aktuálne sa snaží svoje správanie regulovať a predvídať následky svojho konania, ale nie vždy sa mu to darí. K personálu sa snaží správať slušne, pokyny a nariadenia rešpektovať a plniť. Zásady osobnej a kolektívne hygieny dodržiava, v osobných veciach má poriadok. V kolektíve odsúdených boli v minulosti zaznamenané vzťahové problémy, ktoré boli vyriešené v rámci pohovorov. Neskôr už neboli zaznamenané vzťahové problémy alebo konfliktné situácie. K trestnej činnosti má čiastočne kritický postoj. Odsúdený bol počas výkonu trestu študentom strednej školy v trojročnom učebnom odbore strojný mechanik, kde štúdium ukončil výučným listom. Menovaný pokračuje v nadstavbovom maturitnom štúdiu v odbore strojárstvo - podnikanie a služby, kde navštevuje prvý ročník. Vo svojom voľnom čase sleduje televízne vysielanie, číta, pravidelne sa zúčastňuje vychádzok s možnosťou športovania. Venuje sa kresleniu a výrobe kreatívnych pohľadníc. Ponuku ústavnej knižnice využíva pravidelne. Do aktivít z ponukového listu kultúrno - osvetových činností sa zapája, niekedy tieto aktivity i spoluorganizuje. Je členom Športovo - kombinovaného a čitateľského krúžku. Pracovne zaradený bol spočiatku

na pracovisku s dohľadom v ústave, kde sa vyskytli nedostatky, pretože jeho pracovné výkony boli podpriemerné. Neskôr bol z pracoviska vyradený zo zdravotných dôvodov a bol zaradený do vzdelávania. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapája dlhodobo a aktívne, vykonáva najmä práce súvisiace s údržbou poriadku a funkciu služby v sektore. Pomáha s výmenou bielizne v rámci sektoru, vykonáva upratovanie priestorov určených

pre personál, v minulosti dlhodobo vykonával upratovanie jedálne, a centrálnych spíchní

pre odsúdených, za čo bol opakovane disciplinárne odmenený. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava najmä s matkou a sestrou, strýkom, bývalou manželkou, priateľkou a svojimi deťmi. V minulosti bol v kontakte s bratrancom, ktorý mu bol i na návšteve. Právo na návštevy si dlhodobo neuplatňuje z dôvodu veľkej vzdialenosti od miesta bydliska blízkych, telefonovanie nevyužíva z finančných dôvodov. Program zaobchádzania je u menovaného zameraný najmä na získanie zrelšieho a zodpovednejšieho prístupu k vlastnému životu, svojim povinnostiam a dodržiavaniu zákonných noriem, zlepšenie empatie, zmenu postoja, zodpovedný prístup a riešenie konfliktov, zvyšovanie právneho a morálneho vedomia, podporu disciplíny a trpezlivosti k zákonným normám a pochopenie ich dôležitosti v celospoločenskom hľadisku, plnenie študijných povinností, zmysluplné využívanie voľného času, rozvíjanie pracovných návykov a

podporu kontaktov s vonkajším prostredím. Program zaobchádzania - plní čiastočne v bodoch edukácia a kontakty s vonkajším prostredím. Bod edukácia z dôvodu -nedostatkov v plnení povinností a čiastočne kritického postoja k trestnej činnosti, bod kontakty s vonkajším prostredím z dôvodu menšej aktivity pri udržiavaní kontaktu so širšou rodinou. Bod aktivity vo voľnom čase a zaraďovanie do práce plní. Počas doterajšieho výkonu trestu bol trikrát disciplinárne odmenený, disciplinárne tresty vykazuje dva, pričom v jednom prípade mu bol disciplinárny trest podmiennečne odložený a lehotá ešte plynú. Resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá, na základe stredného rizika sociálneho zlyhania. Rizikovými faktormi sú opakované páchanie trestnej činnosti, voči ktorej sa vyjadruje čiastočne kriticky, finančné problémy - dlhy, emocionálna labilita a zvýšená impulzivita. Záverom hodnotenia konštatujem, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a neodporúča sa podmiennečne prepustiť.

Z odpisu registra trestov (č. I. 15 - druhá strana) a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ 6-krát súdne trestaný, pričom vo výkone trestu odňatia slobody je po prvýkrát.

Zástupca ÚVTOS Dubnica nad Váhom na verejnom zasadnutí uviedol, že súhlasí s písomným hodnotením a zároveň dodal, že od vypracovania došlo k zmene, keď odsúdenému bol uložený jeden disciplinárny trest a to za vyjadrenie počas videokonferencie, kedy dňa 28.07.2020 uviedol: „prijebaná sudkyňa“.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že: „Ja sa s hodnotením nestotožňujem, mal som disciplinárne tresty, mal som výbuchy emócií a nebolo to úmyselné, hneď na to som sa to snažil napraviť, každej strane som sa ospravedlnil a snažil som sa to napraviť, myslím si že som splnil všetko pre to aby som mohol byť prepustený a ísť k svojej rodine. Žiadam aby som bol prepustený, som prvýkrát vo výkone trestu, činy som spáchal ako mladý človek, výkon trestu mi dal do života aby som viedol riadny život, svoje chyby som oľutoval a chcem byť pri rodine, nič také sa už nestane.“

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí uviedol, že: „Vážený súd, vzhľadom na vykonané dokazovania, najmä na negatívne hodnotenie ústavu a neodporúčacie stanovisko ústavu, vzhľadom na to, že odsúdený sa opustil viackrát disciplinárnych porušení, pričom sám potvrdil že nezvláda svoje emócie, takže v súvislosti s opakovanou trestnou činnosťou, vzbudzuje obavu, že nebude viesť riadny život v budúcnosti. Preto navrhujem žiadosť odsúdeného zamietnuť.“

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienčne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Tr. zákona ak ide o podmienčné prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmienčného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienčného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienčne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona pri podmienčnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmienčným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Ak ide o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Podmienčne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienčného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienčné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienčnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú pomernú časť z výmery postupne uložených trestov odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje polepšenie tak táto podmienka v danom prípade nebola splnená. V prípade druhej podmienky súd skúma či je odsúdený schopný viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, a to plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody. Ako však súd zistil odsúdený sa počas doby výkonu trestu dopustil viacerých

porušení ústavného poriadku. Konkrétne z hodnotenia ústavu vyplynulo, že v ústave Banská Bystrica mal neustlané lôžko, v ústave Dubnica nad Váhom spal v nepovolenom čase, nedodržiaval zásady ustrojenosti (opakovane nebol oholený a ustrojený podľa vzoru), opakovane drzo a arogantne sa správal k personálu a nakoniec vulgárne sa prejavil na adresu konajúcej sudkyne počas videokonferencie. V súčasnosti odsúdený vykazuje celkom 2 disciplinárne tresty. Súd v tomto uvádza, že len celkom výnimočne a na základe odôvodnených skutkových zistení možno tolerovať vybočenie z inak riadneho dodržiavania ústavného poriadku odsúdeným. Súd však zistil, že v prípade odsúdeného nejde o ojedinelé prípady porušovania povinností odsúdeného. Navyše v neprospech odsúdeného je aj iba čiastočne kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené preto súd konštatuje, že odsúdený nepreukazuje polepšenie vo výkone trestu odňatia slobody v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zákona.

Súd dodáva, že u odsúdeného sú badať aj pozitíva ako zvyšovanie kvalifikácie ďalším štúdiom či zapájaním sa do činností pre všeobecný rozvoj odsúdeného, avšak kolísavosť jeho správania skutočne nesvedčí v také polepšenie, ktoré by odôvodňovalo jeho podmiennečné prepustenie. Odsúdený tak smerom do budúcnosti bude musieť v prvom rade stabilizovať svoje správanie. Uvedené je významné o to viac, že odsúdený je vo výkone trestu pre násilnú trestnú činnosť.

V spojení s vyššie uvedenými skutočnosťami, keď u odsúdeného nedošlo k polepšeniu súd zároveň konštatuje aj nesplnenie tretej podmienky, t. j. dôvodného očakávania vedenia riadneho života na slobode. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu riziko recidívy veľké, keď veľmi ťažko možno očakávať vedenie riadneho života odsúdeným v podmienkach na slobode pokiaľ ten nie je schopný dodržiavať pravidlá vo výkone trestu odňatia slobody, kde je pod neustálym dohľadom. Negatívne vyznieva v tejto súvislosti aj trestná minulosť odsúdeného, ktorý bol doposiaľ už celkom 6-krát súdne trestaný. Uvedené tak charakterizuje odsúdeného ako osobu so sklonom k páchaniu protiprávnej činnosti. Náprava odsúdeného je tak sťažená, čo má súd potvrdené už samotnými problémami odsúdeného počas doby výkonu trestu odňatia slobody.

Súd sa tak stotožnil so záverom hodnotenia ústavu, ktorý neodporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť. Súd len dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu o podmiennečné prepustenie, súd primárne vychádza zo záverov hodnotenia ústavu, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy. V danom prípade súd nezistil iné skutočnosti, ktoré by záver hodnotenia ústavu ako aj jeho odporúčanie spochybňovali.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam, ako aj vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a vzhľadom na ústav (minimálny stupeň stráženia), v ktorom odsúdený vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.